

TOKIAN TOKIKO TELEBISTAK GEROARI BEGIRA

Edorta Arana Arrieta
Patxi Azpillaga Goenaga
Bea Narbaiza Amillategi

euskarazko **kazetaritzaren** I. kongresua

1.-Sarrera

Aldaketa garaiak bizi ditu tokiko telebistak Euskal Herrian, Hegoaldean behinik behin. Duela hamasei hamazazpi bat urte aitzindaria izan zen Plentzia Telebista emititzen hasi zenetik hona bilakaera gorabeheratsua izan du telebista mota honek gurean. Indar handiz sortu zen, baina komunikabide honen garapenean jarritako esperantzek laster egin zuten topo uste baino errealitate gordinagoarekin. Garestia izanik prentsarekin nahiz irratiarekin alderatuta, gizarte ekimenek eta mugimenduek, baita euskararen ingurukoek ere, zailtasunak izan dituzte, salbuespenak salbuespen, tokiko telebista euren komunikazio estrategietara biltzeko. Udalek, berriz, oso indar eta baliabide gutxirekin sustatu dituzte tokiko telebistak: euskal udalek, gutxi batzuek izan ezik, ez dute inoiz gizarte-komunikabideekiko kezka handirik erakutsi eta telebistagintzan beste inon baino ageriago geratu da hutsune edo ardura eza hori. Erakunde autonomikoek ere EITB edo balizko nafar telebista bat eraikitzea lehenetsiz, bazter batera utzi dituzte tokiko telebistak. Enpresa-ekimenak, bestalde, urriak izan dira: Euskal Herriko udalerriak ez dira biztanle kopuru handikoak, hiriburuak izan ezik, eta telebistaren merkatu lokalak zailak dira egituratzeko - arazoak beste telebista eskaintzen artean nabarmentzeko; arazoak baita hartze egokia ziurtatzeko, antenak egokitu egin behar baitira; entzuleria neurtzeko modurik eza-. Baldintza horietan gutxi izan dira tokiko telebistan dirua inbertitzera ausartu diren euskal enpresaburuak. Bada, azkenik, tokiko telebistetan gertatutako geldiunea eta oro har sektore honen azpigarapena Euskal Herrian esplikatzeko duen beste faktore bat ere: legedi eza edo, hobeto esanda, legeen garapen eta aplikazio eza. Horrek ziurgabetasun handia ekarri du telebistagintza lokalera, eta ez du ez batzuen ez besteen ekimenak bideratzen lagundu.

Azken urteotan, ordea, berpiztu egin da tokiko telebistekiko interesa. Lege-hutsunea aprobeztatuz komunikazio-taldeak (Correo-Vocento, Prisa,...) indartsu sartu dira tokiko telebistetan ere, krisiak jota zeuden estazioak erosiz edo berriak ezarriz, baina betiere haiek kateetan bilduz. Teknologia eskuragarriagoa izatearen ondorioz, beste komunikabide batzuei lotutako ekimen berriak sortu dira, bizitasuna ekarri dutenak tokiko telebisten eremura. Espainiako gobernuak, azkenik, tokiko telebistentzako frekuentzia plana onartu du; kontzesioak, ordea, digitalean bakarrik emititzeko izango omen dira eta hartara tokiko telebistek ezin izango bide dute aurrerantzean gaur arte bezala modu analogikoan emititzen jarraitu. Mugimendu hauekin guztiekin panorama berri bat ari da zirriborratzen Euskal Herriko telebistagintza lokalean, eragile berriekin, helburu berriekin, joko arau berriekin, egitura berriekin, erronka berriekin.

Ezbairik gabe, telebistagintza lokalak aktore marjinala izateari utzi dio Euskal Herriko komunikazioaren eremuan. Baina bidean, tamalez, espazio lokalean jarduteagatik gertuko komunikazioaren eragile gisa zegozkion zenbait ezaugarri ere galdu egin ditu. Izan ere, gertutasuna oinarri, esparru lokala, komunikazioaren ikuspegitik behintzat, aukera eremu bat bezala ikusi izan da betidanik, beste komunikazio mota bat eraikitzea posible egin zezakeena, Estatu edo nazioarte mailako komunikabideek hedatzen duten komunikazio ereduaren aurrean. Aukera hori elementu ezberdinen gainean oinarrituko litzateke, hala nola hurbileko edukiak eskaintzeko ahalmenean, gizartearen nahi eta beharretara (komunikatiboak, linguistikoak, politikoak...) egokituagoak; edo gizartearen parte-hartzea komunikazio prozesuetan sustatzeko ahalmenean ere, ahotsa izateko aukera emanez bestela komunikazioa jasotzera mugatuta dauden gizarte sektore eta taldeei.

Baina komunikabide lokalen aukerak tokian tokiko bizitza kulturala, politikoa eta ekonomikoa suspertzeko ezerezean gera daitezke, eta aukera zena mehatxu ere bihurtu, baldin eta haiek errepikatu egiten badituzte eremu zabalagoetako komunikazio egitura eta ereduak. Eta

horixe da, zoritxarrez, neurri handi batean, Euskal Herriko telebistagintza lokalean gertatzen ari dena: euskararen suspertzeko tresna baino gazteleraren hedapenerako bidea bihurtzen ari baita, ahots berriak sustatzeko baino komunikazioaren kontzentrazioa talde handien eskuetan areagotzen ari duena, eduki propioak eta gertukoak sortu eta hedatu baino kate estatal eta internazionalako programak beste behin ere hedatzeko bidea. Zer aukera daude prozesua berbideratzeko?

Plangintza teknikoa onartuta, urte bukaera baino lehen, kontzesioak emateko baldintzak ezarrita egon beharko dira. Baldintzak, Estatuko arau orokorra errespetatuz, Autonomia Erkidegoek jarriko dituzte eta tokian tokiko telebistaren eredia ezarriko diren baldintza horien arabera izango da hein handi batean.

Hauxe da, beraz, tokian tokiko telebisten balioaz jabetzen diren eragileek defendatu nahi den ereduaren gaineko hausnarketa egiteko mementoa. Artikulu honen helburua Estatuko lege orokorra abiapuntu modura hartuta, Autonomia Erkidegoek baldintza propioak ezartzerakoan hartu beharreko erabakietan arreta jartzea da, Estatuko legea dagoenetan onartzeko edo araudi eza tarteko, gauzatu den errealitateari egokitutako neurriak hartzeko tentaziorik balego.

1. Taula: Hego Euskal Herriko tokiko telebisten zerrenda

ARABA (5)

Izena	Nondik	Noiztik	Nola	Taldea	Audientzia potentziala
--------------	---------------	----------------	-------------	---------------	-----------------------------------

<i>Alava 7</i>	Gasteiz	2002	Uhinez	Correo	228.921
<i>Alto Nervión TV</i>	Laudio	2000	Uhinez	Localia	45.000
<i>Canal 58</i>	Laudio	1998	Uhinez	Ez	20.453
<i>Canal Gasteiz</i>	Gasteiz	1996	Uhinez ; Kablez	Localia	286.387
<i>Televitoria</i>	Gasteiz	1995	Uhinez	Cadena Local	228.921

BIZKAIA (10)

Izena	Nondik	Noiztik	Nola	Taldea	Audientzia potentziala
<i>Bilbovisión</i>	Bilbo	2000	Uhinez ; Kablez	Correo	1.100.000
<i>Canal Bizkaia</i>	Bilbo	1997	Uhinez ; Kablez	Localia	1.000.000
<i>Durango Telebista</i>	Durango	2002	Uhinez	Ez	90.495

<i>Gran Bilbao TV</i>	Bilbo	2000, 2003	Uhinez	Ez	865.799
<i>Plentzia TB</i>	Plentzia	1987	Uhinez	Ez	3.643
<i>Proyección TV</i>	Bilbo	2000	Intern et	Ez	-
<i>Tele 7</i>	Barakaldo	1989	Uhinez ; Kablez	Ez	865.799
<i>Telebilbao</i>	Bilbo	1992	Uhinez ; Kablez	Cadena Local	1.200.000
<i>Urdaibai Telebista</i>	Gernika	2002	Uhinez	Ez	30.000
<i>Uribe Kosta TB</i>	Sopela	2000	Uhinez	Ez	100.000

GIPUZKOA (17)

Izena	Nondik	Noiztik	Nola	Taldea	Audientzia potentziala
<i>GoiTB</i>	Arrasate	2000	Uhinez Kablez	Ez	62.010
<i>Goierrri</i>	Lazkao	2003	Uhinez Kablez	Ez	63.510
<i>Ikas TB</i>	Donostia	1994	Uhinez	Ez	311.398
<i>Izarraitz TB</i>	Azpeitia	2004	Uhinez	Ez	35.000
<i>Jaitxiki TB</i>	Zarautz	1992- 1995 2001	Uhinez	Ez	21.078
<i>Kaito TB</i>	Azpeitia	1986	Uhinez	Ez	25.000
<i>Kanal On</i>	Andoain	1988	Uhinez	Ez	13.814
<i>Kateberria</i>	Eibar	1994	Uhinez	Ez	28.219
<i>Localia Gipuzkoa</i>	Donostia	2001	Uhinez ;	Localia	311.398

			Kablez		
<i>Mendaro TB</i>	Mendaro	2002	Uhinez ; Kablez	Localia	1.500
<i>Oarso TB</i>	Oiartzun	1996	Uhinez	Ez	60.000
<i>Teledonosti</i>	Donostia	1994	Uhinez , Kablez	Correo	500.000
<i>Telesko</i>	Eskoriatza	1985	Kablez	Ez	3.925
<i>Txingudi TB</i>	Irun	1997	Uhinez ; Kablez	Localia	85.000
<i>Urnieta TB</i>	Urnieta	1992	Uhinez ; Kablez	Ez	5.518
<i>Urola TB</i>	Urretxu	1998	Uhinez	Ez	25.000
<i>Zarauzko TB</i>	Zarautz	1991	Uhinez ; Kablez	Ez	28.000

NAFARROA (22)

Izena	Nondik	Noiztik	Nola	Taldea	Audientzia potentziala
--------------	---------------	----------------	-------------	---------------	-----------------------------------

<i>Buñuel TV</i>	Buñuel	1996	Kablez	Ez	2.387
<i>C.L. de Funes</i>	Funes	1997	Kablez	Ez	2.150
<i>C.L. Mendavia</i>	Mendabia		Kablez	Ez	3.568
<i>C.L.Arguedas</i>	Arguedas	1996	Kablez	Ez	2.278
<i>Canal 4</i>	Iruñea	1994	Uhinez , Kablez	Localia	500.000
<i>Canal 6</i>	Iruñea	2002	Uhinez , Kablez	Promecal	500.000
<i>Canal Peralta TV</i>	Peralta	1999	Kablez	Ez	4.602
<i>Popular TV Navarra</i>	Iruñea	2003	Uhinez	COPE	500.000
<i>Ribaforada TV</i>	Ribaforada	1999	Kablez	Ez	3.095
<i>Tafalla TV</i>	Tafalla	1996	Uhinez	Cadena Local	10.172
<i>Tele Marcilla</i>	Martzilla	1996	Kablez	Ez	2.337
<i>Telecadreita</i>	Cadreita	2001	Kablez	Ez	1.867
<i>Telecaparroso</i>	Caparroso	1996	Kablez	Ez	2.383
<i>Telecascante</i>	Cascante	1995	Kablez	Ez	3.900
<i>Telefusti</i>	Fustiñana	1996	Kablez	Ez	2.312
<i>Telerrrebote</i>	San Adrian	1996	Kablez	Ez	5.106
<i>Ttipi-Ttapa TB</i>	Bera	1997	Uhinez	Ez	15.000
<i>TV Cirvonera</i>	Cintruénigo	1997	Kablez	Ez	5.313
<i>TV de Milagro</i>	Milagro	1996	Kablez	Ez	2.573
<i>TV Villafranca</i>	Alesbes	1996	Kablez	Ez	2.691
<i>Valtierra TV</i>	Valtierra	1996	Kablez	Ez	2.508
<i>Xaloa TB</i>	Elizondo	1997	Uhinez	Ez	20.000

2.-Tokiko telebisten desregulazio prozesua

Ona edo txarra, legediaren aplikazio ezaren ondorio da, hein handi batean, daukagun panorama.

Erregulazioa bi instantzia desberdini dagokie: Estatuari eta Autonomia Erkidegoei.

Estatuari dagozkio alde batetik telebisten jarduerarako baldintza orokorrak ezartzen dituen legea onartzea, non herri telebista eredu orokor bat ematen den eta bestetik, edukien transmisioa posible egin ahal izateko frekuentzien plangintza teknikoa egitea. Lan horretan, Autonomia Erkidegoek egindako eskaerak kontuan hartuko dituen arren, beti ere, frekuentzien erreserba, espektroaren edukiaren araberakoa izango da.

Indarrean dagoen Tokiko telebistaren legeak bere bigarren artikuluan aitortzen duen moduan, tokian tokiko telebistek zerbitzu publikoaren izaera dute eta horrela izanik kontzesioa beharko dute, modu legalean, emititu nahiko badute. Bere esparru geografikoari dagozkion emisio frekuentzien kontzesioak ematea Autonomia Erkidegoen eskumena da; kontzesio horiek emateko bere baldintza propioak ezarri ahal izango dituelarik.

Egia esan, tokiko telebistak araupetzen zituzten legeak aspaldi eman ziren, bai behintzat Estatu mailan, baita Nafarroan ere. Baina lege horiek ezarri eta garatzea ahalbidetuko zuten tresna teknikoa eta borondate politikoa, ez dira, duela gutxi arte, egon. PPko gobernua horretara jarri zenean, ordea, egiturazko aldaketak ekarri zituen tokiko telebistagintzaren itxuraketan, eta murriztu ere egin zituen erakunde autonomikoen eskuduntzak arloaren gainean.

Hain zuzen ere, 1995ean, Espainiako Alderdi Sozialistak, Estatuko agintaritzatik kanpo geratu baino lehen, tokiko telebistak araupetuko zituen legea eman zuen -41/1995 Legea, abenduaren 22koa-, eta handik gutxira, Nafarroako Foru Gobernuak ere aurrekoaren ildo beretik jarraitzen zuen lege autonomikoa onartu zuen. Lege haietan ezartzen zen tokiko telebista eredua gustukoa izan ez (Alderdi Popularra izan zen kontra bozkatu zuen talde politiko bakarra) eta gobernura heldu zenean nahiago izan zuen *laissez faire* motako

politika egitea, egiten uztea, alegia. Hartara tokiko telebisten kontzesioak emateko prozedura zabaltzea ahalbidetuko zuen Frekuentzien Plan Teknikorik ez zuen egin eta merkatuaren jokoaren esku hutsetan utzi zuen tokiko telebistaren garapena. Izan ere, 41/1995 Legean ezartzen zen ereduak, ordura arteko Kataluniako esperientzian oinarritua neurri handi batean, ukitu sozial eta progresista nahiko nabarmenak zituen, ez zirenak batere ondo egokitzen Alderdi Popularrak bultzatzen zuen ikuspegi liberalizatzailearekin. Besteak beste honako irizpideak ezartzen zituen lege hark:

- Tokiko telebistaren zerbitzu publiko izaera, nahiz eta kanalen gestioa publikoa zein pribatua izan zitekeen
- Emisio eremua: udala; hortik gaindikoek udalen arteko hitzarmena eta Autonomia Erkidegoaren baimena beharko lituzkete
- Udal bakoitzeko gehienez kanal bi; hala izatekotan, haietako bat publikoa izan beharko litzateke
- Katean emisio denboraren %25etik gora emateko debekua; ezin ezta jabego bereko kateetan bildu tokiko telebistak
- Lizentziak emango zituen agintea: Autonomia Erkidegoa, udalen eskakizunen arabera eta Estatuak ezarri beharreko Plangintza Teknikoaren baldintzetan teknikoan pean (Autonomia Erkidegoek aukera izango lukete berezko baldintza kualitatiboak ezartzeko, enpresari, programazioari, produkzioari eta hizkuntzari legezkiokkeenak, hain zuzen ere, baina betiere Estatuak ezarritako oinarritzko esparru legal orokorraren barruan)
- Plangintza ezarri bitartean, 1995. urteko urtarrilaren 1a baino lehen noizbait emititu zuten telebistek, euren emisioekin jarraitzeko baimena izango lukete; gerora, kontzesioa lortuz gero bakarrik¹.

¹ Xedapen hau garrantzitsua izan da zenbait Autonomia Erkidegoetan, hala nola Katalunian, non legea eman zenerako telebista mapa nahikoa osatua zuten. Hain zuzen ere, Kataluniako Generalitateak, legea aintzat hartuta, lizentziak eman ez baino oztopatu bai egin duela behin eta berriro telebista berrien zabaltzea, behintzat eragile pribatuek sustatutakoak. Halaber, estu kontrolatu ditu kanalen eskualdaketak, Espainiako komunikazio taldeen sarrera galaraziz (Localiak telebista bakar bat du; Vocentok edo Local Mediak batere ez). Orain ere, xedapen hari eutsiz, digitalizazioa ezarri bitartean egun martxan dauden

3- Egun indarrean dagoen tokiko telebisten legea

Esan bezala, 2002. urtearen amaiera aldera Alderdi Popularra tokiko telebistaren esparru juridikoa aldatzen hasi zen. Bi lege desberdin egin zituen, 2002ko abenduan 53/2002 Legea eta komunikazio talde handien presioen eraginez, 62/2003 Legea. Biak, 41/95 Legearen artikulua erabakigarri batzuen aldarazpenak dira eta, ondorioz, 41/95 Legearen izenpean aurkitu ahal izango dugu bere mamia (http://www.setsi.mcyt.es/legisla/radio_tv/ley41_95/ley41_95.htm).

Hogeita hiru artikulua eta lau xedapenez osatutako lege horretatik, tokian tokiko ereduaren egituraketan definitiboak diren batzuk aztertuko ditugu, lehenengo artikulutik, helburuari dagokion horretatik abiatuz, beti ere gure begirada Autonomia Erkidego bakoitzak dituen aukeretan jarrita dagoela.

Helburua
Helburua lurrazaleko tokiko telebista uhinak arautzea da. Horrela ulertuko da, legearen aurrean eta eskusiboki, irudi ez geldien emisio edo transmisiorako teknologia digitala erabiliz lege honetako 3. artikuluan aipatutako esparru geografikoan kokatutako estazio batetik eta uhin elektromagnetikoen bitartez kontraprestazio zuzenik gabe publikoari eskaintzen dizkion telebista-modalitatea.

Transmisioarekin zerikusia duten bi baieztapen esanguratsu egiten dira legearen lehen artikulua honetan:

a) Ikus-entzunezko lege orokor baten premia

tokiko telebistei babes legala eta administratiboa eskaintzeko legedia eman eta baimen-prozedura abiatu ditu Kataluniako Generalitateak.

Gurean ordea, legeak garrantzia gutxi izan du eta xedapen hark, dagoeneko, ez du ezta ere Euskal Herriko tokiko telebistak araupetzeko edo babesteko balio birtualik gordetzen. Hain zuzen ere, gaur egun martxan dauden telebistetatik %35 baino ez dira 1995 baino lehen sortutakoak.

Alde batetik lurrazaleko uhinak erabiltzen dituenari soilik dagokio legea, beraz kablea, Internet nahiz satelitez baliatzen direnak araudi honetatik kanpo geldituko dira.

Erabiltzen den bide bakoitzeko esparru juridiko bat egoteak oztopatu egiten du normalizazio prozesua eta batez ere, konbergentzia teknologikorako joera nagusietatik aldendu egiten da. Zentzu horretan, premia nagusietako bat Ikus-entzunezkoen lege orokor bat onartzea da, eta honen barruan ikus-entzunezko kontseilu independente baten osaketa.

Kontseilu honek kontzesioak emateko gaitasuna eta horiek lortzeko baldintzak ezartzeaz gain, zigorrak ezartzeko gaitasuna, informazio operadoreen pluraltasunaren eta gardentasunaren gaineko ardura eta multimedia edukiak juridikoki bermatuko lituzke.

Ikus-entzunezko komunikabideen konbergentzia eta edukien transmisiorako oinarri teknologiko guztien erabiltzea joera nagusi den honetatik abiatu beharko litzateke, kontseilu independente hau, telebista digitalerako trantsizioaren erregulatzailer bilakatuz.

Estatu mailan, mementoz, horrelakorik ez dagoen arren, eta kontuan hartuta Autonomia Erkidegoek beraien esparru geografikoan aritzen diren komunikabideen gaineko eskumenak dituztela, baita Estatu mailan aritzen diren telebistek esparru konkretu baterako egiten dituzten deskonexioen gainekoak ere, aztertzeakoak dira lege orokor propio batek ekar ditzakeen onurak.

b) Nahitaezko digitalizazioa

Lege honen arabera tokiko telebistek edukien transmisiorako erabiliko duten teknologiak digitala izan beharko du. Digitalizaziorako trantsizio horretan, gainera, tokian tokiko telebistak izango dira lehenak, 2006ko urtarriletik aurrera digitalean bakarrik emititu ahal izango baitute, bestelako telebistentzat analogikoaren itzaltze-data modura 2012. urtea ezarri den bitartean. Orain arte tokiko telebista guztiek teknologia analogikoa erabili dute transmisioan eta digitalizazioa teknologikoki konplexuegia ez bada ere, bezeroa dekodeatzaile bat

edo telebista hargailu digital integral bat erostera behartuko luke bere esparruko tokiko telebista jaso ahal izateko, bestelako telebista seinaleak aparatu zaharrarekin jasotzen jarraituko baitu, eta pentsatzekoa da hori ez dela gertatuko. Logikoa litzateke baliabideetan handiagoak diren telebistek aitzindari lana egitea trantsizio horretan eta ez ahulenak direnengan zama hori jartzea. Legeak berak 2006ko urtarrileko data hori atzeratzea aurrikusten duen arren, telebista digitalerako bidea, lehenago edo beranduago, egin egin beharko da eta horretan telebista munduan aritzen diren eragile guztiez gain, instituzio publikoek ere badute interesa, ardua eta gaitasuna. Autonomia Erkidego batzuk dagoeneko hasi dira digitalizaziorako pausoak ematen. Horra hor Kataluniako Telekomunikazio eta Gizarte Informazioko Idazkaritzak bultzatutako "Maresme Digital" proiektua, esaterako. Eragile publiko eta pribatu guztiak bateginik, Bartzelona ondoko eskualde oso bateko biztanleak Catalunya Televisióko lau seinale digital jasotzen hasi ziren aurtengo uda bukatu baino lehenagotik. Modu honetara, esparru geografiko horretan aritzen diren tokian tokiko telebistek bidea lautua izango dute, trantsizioa naturaltasunez egitea ahalbidetuz.

Kontzesio kopurua eta emisio esparrua

-Plangintza teknikoak probintzietako hiriburu bakoitzeko eta espektro irrati-espektroak horrela ahalbidetuko balu 100.000 biztanle baino gehiagoko udalerrri bakoitzeko kanal multiplex² bat erreserbatuko du.

-Dagokion Autonomia Erkidegoak biztanle gutxiagoko udalerrientzat eskaera egin ondoren, Plangintzak kanal multiplexak erreserbatu ahal izango ditu, betiere espektroak ahalbidetzen badu, elkarren ondoan eta gutxienez 25.000 biztanle baino gehiagoko udalerrien beharrei erantzuteko edo bere hedadurak gutxienez 25 kilometroko eremu batean dauden udalerrri guztiak hartzen dituenean.

-Kanal multiplex bakoitzeko hedadura esparrua, Plangintza Teknikoak berak ezarriko du.

Aurrerago aipatu bezala frekuentzien plan teknikoa egin eta onartu gabe izateak geldiarazi du tokian tokiko telebisten araupetze prozesua. Martxoaren 12az geroztik, baina, onartuta dago Telebista Digital Lokalaren Plan Tekniko Nazionala (TDLPTN).

Kontzesio kopurua eta emisio esparruari dagokionean, bi aspektu dira nabarmentzekoak: lokaltasunaren esangura zehatz-mehatza galdu egiten da. Emisio esparrua ez da udalerrria izango, eskualdea baizik. Beraz muga geografikoa aintzat hartuta, telebista modu hau izendatzeko erabilitako kontzeptuaren errebisioa egiteaz gain, zehaztu egin beharko da eskualde bat osatzen duten banakako udalerrien funtzioa, biztanle eta komertzio gehien biltzen duena eragile aktiboa eta beste guztiak kontsumitzaile pasibo bihurtzearen arriskurik egon ez dadin.

Beste aldetik, lurraldeko hainbat eskualde, mementoz, plan teknikoan agertzen ez direnez, ez dute telebistarako sarbiderik izango;

² Teknologia digitala erabiltzearen ezaugarrietako bat espektro irrati-espektroaren aprobetxagarritasuna da. Transmisio analogikoko kanal batek espektro irrati-espektroaren 8MHz okupatzen ditu eta telebista bakar baten seinalea emititzeko aukera ematen du. Transmisio digitaleko kanal batek espazio berbera okupatzen du, baina telebista batek baino gehiagoren seinaleak emititu ditzake; multiplex bakoitzetik lau kanal bideratu ahal izango dira gutxienez. Seinale talde honi multiplex deritzo.

definitutako barruti berri horietako bakoitzari berriz, multiplex bat dagokio, lau kanal izateko aukera.

TDLPTNaren arabera, Euskal Autonomia Erkidegoak eskatutako 20 barrutietatik 13 izango ditu eta Nafarroak eskatutako 7etatik 5.

Zerbitzuaren kudeaketa

1-Tokiko telebista digitalaren plan tekniko nazionalak barruti baterako tokiko telebistaren difusiorako kanal multiplex baten erreserba onartu duenean, barruti horretako udalek multiplex horretatik teknologia digital bidezko tokiko telebista programa bat kudeatzea erabaki dezakete.

-Erabaki hori hartzea udal plenoari dagokio.

-Barruti horretan udalerrri bat baino gehiago egongo balira, erreserbatutako kudeaketa zuzeneko programa, eskaera egin duten udalerriei emango zaie, eta elkarrekin kudeatu beharko dute.

2-Tokiko telebistaren zerbitzuaren zabalkunderako libre gelditzen diren beste programen kudeaketa, pribatua izango da.

3-Kasu bietan Autonomia Erkidegoari dagokio zerbitzua eskaini ahal izateko kontzesioak esleitzea.

Legearen arabera, lau kanaletatik bakarra izan daiteke publikoa, beti ere udalek horrela eskatuko balute, besteek, izatekotan, pribatuak izan beharko lukete. Eskaerarik ez balego, kudeaketa publikorako erreserbatutako programa hori, modu pribatuan kudeatu ahal izango da. TDLPTNaren onartzearekin batera eskaerak egiteko epeak jarri ziren, eta programa publikoen kudeaketarako eskaerak egiteko epea uztailaren zortzian bukatu zen. Euskal Autonomia Erkidegoan izandako erantzuna oso urria izan da, bederatzi Udalek baino ez dute egin eskaera, horrek estrategikoa den medio batekiko interes falta adierazten du. Nafarroari dagokionez ezinezkoa egin zaigu datuak lortzea.

2.Taula: Tokiko Telebista Digitalaren Plan Tekniko Nazionala

ARABA

Eskualdea	Emisio esparrua TDLPTN aren arabera	Multiplexa (lau kanal)	Telebistarik egun	Udalen Eskaerari k
Arabako Ibarrak		Ez	Ez	Ez
Arabako Lautada	Vitoria- Gasteiz	Bai	<i>Alava 7, Canal Gasteiz, Televitoria</i>	Gasteiz
Arabako Mendialdea		Ez	Ez	Ez
Errioxa Arabarra		Ez	Ez	Ez
Gorbeia Inguruak		Ez	Ez	Ez
Kantauri Arabarra	Laudio eta Amurrio	Bai	<i>Alto Nervión, Canal 58</i>	Ez
Trebiñu		Ez	Ez	Ez

BIZKAIA

Eskualdea	Emisio esparrua TDLPTN aren arabera	Multiplexa (lau kanal)	Telebistarik egun	Udalen Eskaerari k
Arrati Nerbioi		Ez	Ez	Ez
Bilbo Handia	Bilbo, Getxo, Basauri, Galdakao,	Bai	<i>Bilbovisión, Canal Bizkaia, Telebilbao, Gran Bilbao</i>	Getxo

	Leioa, Erandio, Arrigorriaga eta Etxebarri		<i>TV</i>	
Ezkerraldea	Barakaldo, Portugaleta, Santurtzi, Sestao, Trapagaran, Abanto Zierbena, Ortuella eta Muskiz	Bai	<i>Tele 7</i>	Portugalet e
Enkartazioak		Ez	Ez	Ez
Gernika- Bermeo	Bermeo, Gernika, Ondarroa, Lekeitio eta Markina- Xemein	Bai	<i>Urdaibai TB</i>	Ez
Durungaldea	Durango, Zornotza, Elorrio, Abadiño eta Berriz	Bai	<i>Durango TB</i>	Iurreta eta Mañaria
Plentzia Mungia	Mungia, Sopelana, Berango, Derio eta Zamudio	Bai	<i>Plentzia TB</i>	Ez

GIPUZKOA

Eskualdea	Emisio esparrua TDLPTN aren arabera	Multiplexa (lau kanal)	Telebistarik egun	Udalen Eskaera rik
Bidasoa Beherea	Donostia, Irun,	Donostialdearek in batera	<i>Txingudi TB</i>	Ez
Donostialdea	Errenteria, Hernani, Lasarte-Oria, Pasaia, Hondarribia, Andoain, Oiartzun, Lezo, Urnieta, Usurbil eta Astigarraga	Bai	<i>Localia Gipuzkoa, Teledonosti, Oarso TB, Urnieta TB, Ikas TB, Kanal On,</i>	Donostia
Deba Goiena	Arrasate, Bergara, Oñati, Aretxabaleta eta Eskoriatza	Bai	<i>Goi TB, Telesko</i>	Eskoriatz a
Deba Barrena	Eibar, Ermua, Elgoibar eta Soraluze	Bai	<i>Mendaro TB, Kateberria</i>	Ez
Goierrri	Beasain, Zumarraga, Ordizia,	Bai	<i>Goierrri, Urola TB</i>	Ez

	Legazpi, Urretxu, Ataun eta Ormaiztegi			
Tolosaldea	Tolosa, Villabona, Anoeta eta Itsasondo	Bai	Ez	Ez
Urola- Kostaldea	Zarautz, Azpeitia, Azkoitia, Zumaia eta Orio	Bai	<i>Zarauzko TB, Jaitxiki TB, Kaito TB, Izarraitz TB</i>	Zarautz eta Azpeitia

NAFARROA

Eskualdea	Emisio esparrua TDLPTN aren arabera	Multiplexa (lau kanal)	Telebistarik egun
Erribera Garaia		Ez	<i>C.L de Funes, C.L.Mendavia, Canal Pertalta TV, Tele Marcilla, Telecadreita, Telecaparroso, Telerrebote, TV de Milagro, TV Villafranca.</i>
Estellerria	Lizarra, Aiegi, Villatuerta, Alli, Abartzuza, Zirauki, Iguzkitza eta Metaute	Bai	Ez

Ipar-Mendebaldea		Ez	<i>Ttipi-Ttapa TB,</i> <i>Xaloa TB</i>
Iruñea	Iruñea, Barañain, Burlata. Zizur Nagusia, Atarrabia, Anstoain, Berriozar, Aranguren, Noain, Egues, Uhartea eta Berriain	Bai	<i>Canal 4, Canal 6,</i> <i>Popular TV</i> <i>Navarra</i>
Nafarroa Erdialdeko Ekia I	Tafalla, Olite, Larga, Artaxoa, Miranda de Arga, Berbintzana, Pitillas, San Martin Unx, Garinoain, Puiu, Oloritz, Orisoain	Bai	<i>Tafalla TV</i>
Nafarroa Erdialdeko Ekia II	Zangoza, Irunberri, Kaseda, Oibar, Liedena, Esa eta Ibargoiti	Bai	Ez
Pirinioaldea		Ez	Ez
Tuteraldea	Tutera, Corella, Cintruenigo, Cascante, Ribaforada, Castejon, Cortes eta Murchante	Bai	<i>Buñuel TV, C.L.</i> <i>Arguedas,</i> <i>Ribaforada TV,</i> <i>Telecascante,</i> <i>Telefusti, TV</i> <i>Cirvonera,</i> <i>Valtierra TV</i>

Potentzialki pribatuak izan daitezkeen programen kontzesioak lehiaketa bitartez esleituko dira. Abenduaren zortzira arteko epea

daukate Autonomia Erkidegoek lehiaketen deialdia egin eta kontzesioak emateko, eta ondorioz baldintzak jartzeko.

d) Lehiaketarako kontzesio kopurua

Honi dagokionez lehenengo hartu beharreko erabakia lehiaketara aterako den kontzesio kopuruari dagokio. Nahiz eta legeak kudeaketa pribatuko hiru edo lau kanal onartu barruti bakoitzari, Autonomia Erkidegoak ez daude guztiak ateratzera derrigortuta, gutxiago izatea erabaki lezakete, kontuan hartuta hiriburuak izan ezik TDLPTNak ezarritako barrutiak ez direla biztanle kopuru handikoak, merkatua mugatua dela, eta ondorioz zaila dela lau kanalek bizirautea segun eta zein esparrutan. Horren harira jakina da Telebista pribatuko 10/1988 Legeari egindako aldarazpen batek, komunikazio talde handiei tokiko telebistetan aritzeko ateak zabaldu dizkiela kapitalaren aldetik, jabetzaren aldetik. Horren arabera, Estatu mailako telebista batean kapital edo boto eskubideetan %5eko parte-hartzea duen edozein pertsona fisiko edo juridikok, parte-hartze esanguratsua eduki ahal izango du emisio esparru autonomiko edo lokaleko sozietate batean, barruti guztiak batuta beraien emisioak Estatu mailako biztanleriaren %25 baino gutxiagora heltzen den bitartean. Araurik ezak iraun izan duen bitartean, talde hauen interesa hiriburuez gain (non nabarmena den) , esparru industrialetan ere badagoela argi gelditu da. Beraz, pentsatzekoa da estrategia horretan aurrera egingo dutela.

3. Taula: Hego Euskal Herriko tokiko telebisten harremanak komunikazio taldeekin

LOTURAK KATEEKIN (PROGRAMAZIOA)	
KATEA	TELEBISTAK
Atlas – Une	<i>Bilbovisión, Teledonosti, Alava 7 Televisión</i>
Localia	<i>Canal Bizkaia, Localia Gipuzkoa TV, Canal Gasteiz, Canal 4, Alto Nervión, Mendaro TB, Txingudi TB</i>
Cadena Local	<i>TeleBilbao, TeleVitoria, Tele San Sebastián, Tafalla TV</i>
LOTURAK TALDEEKIN (KAPITALA)	

TALDEA	TELEBISTAK
Vocento – Correo	<i>Bilbovisión, Teledonosti, Alava 7 Televisión</i>
Prisa / Pretesa	<i>Canal Bizkaia, Localia Gipuzkoa TV, Canal Gasteiz, Canal 4</i>
Local Media	<i>TeleBilbao, TeleVitoria, Tele San Sebastián, Canal 23</i>
Euskaltel	<i>Canal Bizkaia, Localia Gipuzkoa TV, Mendaro TB, Canal Gasteiz</i>
Promecal	<i>Canal 6 Navarra</i>
Cope	<i>Popular TV Navarra</i>

e) Sozietate motak lehenetsi

Lehiaketara aterako den kontzesio kopuruari dagokion erabakia hartuta, sozietate mota desberdinak lehenesteko aukera ere izango dute Autonomia Erkidegoek, hala nola gizarte eragileetatik sortutako taldeak edo etekin asmorik gabeko taldeak lehenetsi ahal izango dituzte baldintza-pleguan.

Batek baino gehiagok argudia lezake neurri babesle hutsa dela (horrek eztabaida sakon bat beharko luke) baina Estatuko legearen printzipio iradokitzaileekin erabat akort dator, gizarte eragileen parte-hartzea bultzatzeko modurik eraginkorrena komunikabidearen kudeaketa beraien esku ustea izan baitaiteke, horrela eskatuko balute.

Printzipio iradokitzaileak

- Informazioen objektibotasuna, sineskotatasuna eta inpartzialtasuna
- Informazioen eta iritzien arteko banaketa, azken horiek ematen dituzten identifikazioa eta adierazpen askatasuna.
- Aniztasun politikoarekiko, erlijiosoarekiko, sozialarekiko, kulturalarekiko eta linguistikoarekiko errespetua.
- Pertsonen ohorearekiko, famarekiko eta bizitza pribatuarekiko errespetua.
- Gazte eta haurren babesa.
- Berdintasuneko balioekiko errespetua.
- Interes lokalen sustapena, tokian tokiko kultura eta elkarbizitza defendatu eta sustatzeko helburuarekin herriko gizarte eragileen

f) Errealitateari egokitutako printzipio iradokitzaileak

Edozein komunikabideri dagozkionez gain, hurbileko telebistari dagozkion oinarrizko printzipioak jasotzen ditu artikulua honek: hiritarren partaidetza eta tokian tokiko kultura sustatzaile izatearena, hain zuzen. Kulturaren barruan, hizkuntza propioaren sustatzaile izatea antzeman badaiteke ere, ez da legean, modu esplizituan aipatzen. Gure kasuan, hizkuntza kulturaren elementu erreferentziala izanik, horrela beharko luke. Zentzu honetan, Autonomia Erkidegoek beraien errealitatera egokitutako printzipioak ezar ditzakete, eta badago horren aurrekaririk.

Katalanek oso aurreratua daukate beraien proiektua, beste batzuek ez bezala, behin eta berriro saiatu baitira tokian tokiko telebistagintza arautzen eta azkeneko saiakeran (Decret 15/2003, de 8 de gener, pel cual es regula el règim jurídic transitori de les televisions locals per ones terrestres), Estatuko legeak ezarritako lehenengo sei printzipioak daudenetan uzten ditu eta espirtu berberari jarraituz, oso kontuan hartzeko beste bost emango ditu: berriak batzuk eta berridatziak besteak:

-Tokian tokiko kultura eta interesen defentsa eta suspertzea, eta baita elkarbizitzaren sustapena ere; horretarako, dagokion lurralde esparruan dauden gizarte eragileen parte-hartzea bultzatuz.

-Kultura eta katalan hizkuntzaren normalizazioaren babesa eta Arango kasuan aranerarena.

-Emakumearen promozioa.

-Ingurugiroaren defentsa eta zainketa.

-Esparru berean ikus-entzunezko industria indartzea.

Ekarpen guztiak oso interesgarriak izanik, arreta berezia ipini nahiko genuke ikus-entzunezko industriaren indartzeari dagokion horretan. Esparru berri bat zabaltzen baitu, tokian tokiko telebistak merkatu berri bilakatzen diren heinean.

Hori guztia leku pribilegiatu batean islatzen da: emisioetan eta programazioetan. Hain zuzen ere, tokiko telebista sintonizatzean pantailan ikusten ditugun edukietan, alegia.

Programazioari dagokionez, Estatuak baldintza batzuk ezartzen ditu ordu kopuru minimo eta bestelako batzuei dagokienez, baina artikulua honetan jasotzen denarengatik instituzioen arteko eskumen arazo bat egon daitekeela-eta, Kataluniako Gobernuak auzitara eraman du legea.

Programazio betebeharrak eta katean emititzeko mugak

1.- Lurrazaleko uhin bidezko tokiko telebistak egunero gutxienik lau ordu eta astean gutxienik hogeita hamabi ordu original emititzera derrigortuta egongo dira.

-Ez dira telebista programatzat hartuko, irudi finkoen emisioak, publizitate tartekak, telesalmenta eta lehiaketa promozionalak; nahiz eta azken hauek zuzenean eta ikusleen parte-hartzearekin egin.

-Ez dira originalak kontsideratuko beste komunikabide batean emititu diren edo emititzen ari diren programen birremisia.

2.- Lurrazaleko tokiko telebista digitalaren kontzesioen titularrek aldi berean programazio berbera emititu ahal izango dute ondoko mugen barruan:

-Beraien difusio zerbitzuak aldi berean programazio zehatz bat emititu ahal izango dute gehienez egunero bost orduz eta asteko hogeita bost orduz.

-Artikulu honen lehenengo puntuko emisio orduetatik lau, arratsaldeko 13:00 eta 16:00 eta gaueko 20:00 eta 23:00 orduak bitartean bota beharko dira, eta edukiek kontzesioa jasotako emisio esparruarekin zerikusia izan beharko dute.

Kataluniako Gobernua, aurrez auzitegi konstituzionalak emandako epai batean oinarritzen da non kontzesioak emateko eskumena duen administrazioa autonomikoa denean, edukiak ezarriko dituen administrazioa berbera izango dela adierazten den.

Auziak bere horretan jarraitzen du. Helegiteak aurrera egingo balu, eta ez dirudi kontrakoa gertatzeko arrazoirik dagoenik, printzipioz, Autonomia Erkidegoek ezarri beharko dituzte programazioari dagozkion baldintzak, eta nahiz eta Estatuko legearekin alderatuta, kopuruak beste batzuk izan daitezkeen, argitu beharreko kontzeptuak antzekoak izango dira.

Emisio ordu kopuru minimoak ezartzerakoan, programa bat zer kontsideratzen den argitu beharko da, hain zuzen egungo telebista batzuetan horrenbesteko pisua duten agenda, publizitatea, ordutegiak, karteldegia... eta bestelako zerbitzuen informazioa jasotzen duten pantailazo edo karruselak, programa kontsideratuko diren edo kontsiderazio horretatik kanpo utzi ezker, izan ditzaketen ezaugarri eta mugak adierazi beharko lirateke.

Sarritan karruselak duen betegarri funtzio berdinarekin eta diru iturri modura, produzitzen merkeak diren telesalmentak eta 906 telefono bidezko zerbitzuek ere beharko lukete, egungo errealitateari so, aparteko traturik.

Honekin batera, saioen jatorria, estreinakoa edo errepikatua den eta erabiltzen den hizkuntza ere kontuan hartu beharko dira, tokian tokiko telebista baten titularraren obligazioak ezartzerakoan.

4. Taula: Hego Euskal Herriko Tokiko telebisten programazio-taulen ezaugarriak

ARABA

Kanala	Emisio orduak³	Emisio propioa vs. katean⁴	Barne vs. Kanpo produkzioa	Estreina vs. Errepikatua	Euskara
<i>Alava 7</i>	115or. 30´	47,3-52,7	47,9-52,1	46,9-53,1	0
<i>Alto Nervión TV</i>	168or.	0-100	0-100	94,7-5,3	0
<i>Canal 58</i>	12or.	100-0	100-0	5,9-94,1	0
<i>Canal Gasteiz</i>	117or. 15´	34,9-65,1	32,8-67,2	64,9-35,1	6,2
<i>Televitoria</i>	90or.	5,1-94,9	2,9-97,1	44,2-55,8	1,5

³ Emisio orduak, egun indarrean dagoen Estatuko legerari jarraikiz egin dugu, hau da, karrusela, telesalmenta eta lehiaketa promozionalak baztertuz.

⁴ Programazio-taularen eraikuntzan emandegi bakoitzak daukan autonomiari dagokio.

BIZKAIA

Kanala	Emisio orduak	Emisio propioa vs. katean	Barne- vs. Kanpo-produkzioa	Estreinakoa vs. Errepikatua	Euskara
<i>Bilbovisión</i>	122or. 30´	45,2-54,8	43,7-56,3	49,8-50,2	0
<i>Canal Bizkaia</i>	168or.	23,3-76,7	25,5-74,5	85,7-14,3	Elebiduna: 0,7

<i>Durango Telebista</i>	59or.	100-0	95,6-4,4	13,4-86,6	15,2+ elebiduna: %70
<i>Plentzia TB</i>	168or.	100-0	2,4-97,6	97,6-2,4	2,4
<i>Tele 7</i>	126or. 45´	43,8-56,2	32,2-67,8	86,3-13,7	0
<i>Telebilbao</i>	127or. 30´	44,9-55,1	69,6-30,4	56,5-43,5	0
<i>Urdaibai Telebista</i>	96or.	86,6-13,4	74,7-25,3	86,3-13,7	64,3 + elebiduna

					13,4
<i>Uribe Kosta TB</i>	141or. 15´	33,3-66,7	0-100	15,6-84,4	0

GIPUZKOA

Kanala	Emisio orduak	Emisio propioa vs. katean	Barne vs. Kanpo produkzioa	Estreinakoa vs. Errepikatua	Euskara
<i>GoiTB</i>	42or. 30´	100-0	100-0	8,5-91,5	100
<i>Ikas TB</i>	168or.	0-100	0-100	100-0	0
<i>Jaitxiki TB</i>	168or.	100-0	41,1-58,9	61,1-38,8	41,1
<i>Kaito TB</i>	168or.	100-0	100-0	5,3-94,7	100
<i>Kanal On</i>	168or.	0-100	0-100	100-0	0
<i>Kateberria</i>	168or.	10,9-89,1	10,9-89,1	92,7-7,3	0
<i>Localia Gipuzkoa</i>	119or. 45´	44,3-55,7	44,3-55,7	61,5-48,5	1,5

<i>Mendaro TB</i>	119or. 45´	46,4-53,6	46,4-53,6	60,6-39,4	3,6
<i>Oarso TB</i>	143or. 30´	100-0	100-0	0-100	100
<i>Teledonosti</i>	117or.	24,2-75,8	24,2-75,8	57,9-42,1	0
<i>Telesko</i>	69or.	100-0	100-0	2,4-97,6	Elebiduna: 98
<i>Txingudi TB</i>	118or. 30´	17,9-82,1	18,2-81,8	61,4-48,6	0,6
<i>Urnieta TB</i>	14or.	100-0	100-0	0,6-99,4	Elebiduna: 100
<i>Urola TB</i>	120or.	35,1-64,9	33-67	65,4-34,6	0
<i>Zarauzko TB</i>	27or.	100-0	100-0	4,8-96,2	100

NAFARROA

Kanala	Emisio orduak	Emisio propioa vs. katean	Barne vs.Kanpo produkzioa	Estreinakoa vs. Errepikatua	Euskara
<i>Telecadreita</i>	3or.	100-0	100-0	1,3-98,7	0

<i>Canal 4</i>	165or. 30´	28-72	23,4-76,6	54,7-45,3	0,4
<i>Canal 6</i>	161or. 45´	58,2-41,8	36,3-63,7	82,7-17,3	1
<i>Telecaparroso</i>	1or. 30´	100-0	100-0	0,9-99,1	0
<i>Canal Peralta TV</i>	3or. 30´	100-0	100-0	2,1-97,9	0
<i>Ribaforada TV</i>	8or. 30´	100-0	100-0	0,5-99,5	0
<i>Tafalla TV</i>	168or.	4,2-95,8	4,2-95,8	46,2-53,8	0
<i>Tele Marcilla</i>	3or.	100-0	100-0	0,9-99,1	0
<i>Telecascante</i>	6or. 45´	100-0	100-0	2,2-91,8	0
<i>Tellerrebote</i>	8or.	100-0	100-0	1,2-98,8	0
<i>Ttipi-Ttapa TB</i>	25or. 45´	100-0	100-0	4,1-95,9	100
<i>TV Cirvonera</i>	2or.	100-0	100-0	0,9-99,1	0
<i>TV de Milagro</i>	14or.	100-0	100-0	0-100	0
<i>TV Villafranca</i>	2or.	100-0	100-0	0,6-99,4	0
<i>Valtierra TV</i>	3or.	100-0	100-0	1,5-98,5	0
<i>Xaloa TB</i>	168or.	100-0	100-0	11,3-88,7	100

g) Hurbileko telebista ereduaren defentsan

“Una televisión de proximidad es aquella que se dirige fundamentalmente a una comunidad humana de tamaño medio o pequeño, delimitada territorialmente, con contenidos relativos a su experiencia cotidiana, a sus preocupaciones y problemas, a su patrimonio lingüístico, artístico y cultural y a su memoria histórica. Cabe destacar, además, que esta noción de proximidad no implica tan sólo la difusión de contenidos próximos (significativos para los ciudadanos, en el sentido que apelan a signos, referentes, de su realidad cotidiana e inmediata), sino también a su producción in situ”.

Miquel de Moragas Spá

Barne produkzioa eta euskararen erabilera dira zalantzarik gabe hurbileko telebistaren ezaugarri nagusietako bi, nahitaez arautu egin beharko direnak.

Orain arteko joerak, tokiko telebistak arautzen saiatu diren Autonomia Erkidegoenak, kuotak ezartzearen aldekoak izan dira.

Barne produkzioari dagokionez, katalanek emisio denboraren ehuneko hirurogei ezartzen dute minimotzat, barne produkzioa Kataluniako herrialde osoan produzitzen diren edukiak kontsideratuz. Kontsiderazio hau oso kontuan hartzekoa da, alde batetik emandegiei begira beraien emisio orduak zabaltzeko aukera ematen dielako, eta bestetik ikus-entzunezko industriaren ikuspuntutik, tokiko telebistak merkatu berri bat suposa dezaketelako.

Estatuko legeak barne produkzioko ehunekoak ezarri beharren, ordu tarte batzuetan, day time eta prime timean, barne produkzioko edukiak emititzera derrigortzen du. Interesgarria litzateke formula misto bat aztertzea, portzentaje minimo bat finkatu eta programazio-taula edozein ordutan programatu ahal izan beharrean ordutegi batzuk ezartzea.

Hizkuntzari dagokionez, Estatu mailan dagoen aurrekari bakarra Katalanen dekretua da, honek hizkuntza normalizazio legeak

ezarritakora derrigortzen du. Emisio orduen ehuneko berrogeita hamaika, gutxienez, katalanez egin beharko da.

Euskararen legeek, ez Euskal Autonomia Erkidegoan eta ezta Nafarroako Foru Erkidegoan ere, ez dituzte komunikabideetarako euskara kuotak ezartzen. Beraz, kontzesioak emateko pleguan ezarritako baldintzak aurrekari bihur daitezke. Horrela, katalanen bidetik jarraituz, aukera bat kuotak ezartzea litzateke. Zentzu honetan planteatzen dena zera da: lurralde politiko bakoitzeko kuota finko bat, Katalunian bezalaxe, edo eskualde mailako ezagutzaren araberrako kuota desberdinak. Bigarren aukerak ezagutza zer den definitzera behartuko luke, horretarako oso lagungarriak izan daitezke euskararen datu baseak (<http://www.sortu.org/edb/>) ematen dituen datuak. Euskararen ezagutza hiru multzotan banatzen du, euskaldunena, ia-euskaldunena eta erdaldunena. Hori erreferentziatzat hartuz, kuotak ezarriko lirateke lehenengo taldea bakarrik kontuan hartuz edo euskaldunak eta ia-euskaldunak batuz, kontuan hartuz azken hauek ikaste prozesuan egiten ari diren ahaleginean, telebista instrumentu potentzial bilakatuko litzatekeela. Aukera bat edo bestea hartzeak modu esanguratsuan aldatuko luke portzentajea.

Kuotak ezarri beharrean, EITBren ereduari jarraituz, emisio esparru bakoitzari dagokion kuadruplex horretako, gutxienez emandegi bat euskara hutsean aritzeko derrigortasuna, besteak gaztelera hutsean aritzeko aukera izanik. Horrek EITBren esperientziak euskararen normalizazio prozesuan betetako funtzioa aztertzerara eramango gintuzke eta ez da hori artikulua honen helburua, baina esperientzia hor dago eta tokian tokiko arautze prozesu honetan oso kontuan hartu beharrekoa da.

Azkenik, Barne produkzioarekin bezalaxe interesgarria litzateke formula misto bat aztertzea: emisio esparru bakoitzean gutxienez emandegi bat euskara hutsez aritzea eta eman daitezkeen beste kontzesioen titularrei kuota minimo batzuk ezartzea, alegia.

Horiexek epe motzera hartu beharko diren erabaki batzuk, etorkizuneko tokian tokiko telebistagintza eredu inolako zalantzarik gabe baldintzatuko dutenak. Bi aukera aurreikusten ditut. Orain arte existituko ez balira bezala jokatu ondoren, utzikeriaz arautu gabeko esparru horretan inposatu diren kanal guztien jardura normalizatzeko diseinatutako baldintzak ezartzea edo komunikabide lokalek balio, kultura eta hizkuntzaren transmisioan, eta ondorioz nortasun kolektiboen eraikuntzan duten ezinbesteko funtzioa aitortuko dien ereduaren defentsa.

-Bibliografia

Arana, E. Azpillaga, P. Lazkano, I. Narbaiza, B.(2003): "Panorama de la Televisión Local en Euskal Herria 2003" izeneko txostena. Mimeografiatua.

Arana, E., Azpillaga, P. eta Narbaiza, B.(2003): "Tokian tokiko telebistagintzaren programazioa, ordainsariak eta erronkak" in Uztaro, 46. zenb., 2003, 61-80 or.

Arana, E., Azpillaga, P. eta Narbaiza, B (2004): "Telebista lokalak Euskal Herrian" in Jakin ,141. zenb., 2004, 11-52orr.

Badillo, A. (2003): "La desregulación de la televisión local en España: El caso de Castilla y León" izeneko doktorego-tesia. Universitat Autònoma de Barcelona.

López, F. (2003): "La televisión local en el contexto audiovisual. Análisi del sector en la provincia de Castellón" izeneko doktorego-tesia. Universitat Jaume I.

de Moragas, M. eta Garitaonandia, C. (1999) (ed.): Televisión de Proximidad en Europa. Experiencias de Descentralización en la Era Digital. Bartzelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Jaume I, Universitat Pompeu Fabra eta Universitat de València.

Prado, E. eta de Moragas, M. (2002): "Les televisions locals a Catalunya. De les experiències comunitàries a les estratègies de

proximitat" in Quaderns del CAC-en zenbaki berezia. Consell de l'Audiovisual de Catalunya, Bartzelona.

5.-Legedia

-Ley 41/1995, de 22 de Diciembre, de Televisión Local por Ondas Terrestres.

http://www.setsi.mcyt.es/legisla/radio_tv/ley41_95/ley41_95.htm

-Ley del Estado 53/2002, de 30 de Diciembre, de Medidas Fiscales, Administrativas y de Orden Social.

-Ley del Estado 62/2003, de 30 de Diciembre, de Medidas Fiscales, Administrativas y de Orden Social.

-Real Decreto 439/2004, de 12 de marzo, por el que se aprueba el plan técnico nacional de la televisión digital local.

<http://www.setsi.mcyt.es>

-Decret 15/2003, de 8 de gener, pel qual es regula el règim jurídic transitori de les televisions locals per ones terrestres.

http://www6.gencat.net/dgma/catala/ftp/cd15_03.pdf
